

## Social- och hälsovårdsutskottet

**Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 2 a och 4 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa**

### INLEDNING

#### *Remiss*

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 2 a och 4 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (RP 180/2022 rd): Ärendet har remitterats till social- och hälsovårdsutskottet för betänkande och till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet för utlåtande.

#### *Utlåtande*

Utlåtande har lämnats av

- arbetslivs- och jämställdhetsutskottet AjUU 13/2022 rd

#### *Sakkunniga*

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Eeva Vartio, social- och hälsovårdsministeriet
- jurist Antti Ristimäki, Folkpensionsanstalten
- expert Antti Tanskanen, Finlands näringsliv rf
- förhandlingschef Anna Kukka, Kommun- och välfärdsområdesarbetsgivarna KT
- chef för sociala frågor Pirjo Väänänen, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- verksamhetsledare Aki Villman, Arbetslöshetskassornas Samorganisation rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Akava ry
- STTK rf
- Sysselsättningsfonden
- Työttömien Keskusjärjestö ry.

Inget yttrande av

- Företagarna i Finland rf.

## **Betänkande ShUB 23/2022 rd**

### **PROPOSITIONEN**

Regeringen föreslår ändringar i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Ändringarna gäller bestämmelserna om jämkad arbetslöshetsförmån.

I propositionen föreslås det att lagen om utkomstskydd för arbetslösa kompletteras med en bestämmelse om en exceptionell bedömning av arbetstiden. Rätten till jämkad arbetslöshetsförmån förutsätter även i fortsättningen alltid att arbetet utförs på deltid.

Dessutom föreslås vissa förtydligande ändringar i de bestämmelser i lagen om utkomstskydd för arbetslösa som trädde i kraft i april 2019 och som gäller jämkning av arbetslöshetsförmånen enligt utbetalningsprincipen.

Den särskilda jämningsperioden som grund för jämkning av arbetslöshetsförmåner slopas.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2023 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2023.

### **UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN**

Det föreslås ändringar i bestämmelserna som gäller jämkning av utkomstskyddet för arbetslösa. Syftet med ändringarna är att främja partiell sysselsättning och mottagande av kortvarigt arbete samt att förtydliga den jämkning av arbetslöshetsförmånen som görs enligt utbetalningsprincipen. Social- och hälsovårdsutskottet anser att propositionen är motiverad och tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet har också i sitt utlåtande ställt sig bakom de föreslagna ändringarna (AjUU 13/2022 rd). Utskottet har fäst uppmärksamhet vid vilken ställning personer med atypiska anställningsförhållanden har i systemet med utkomstskydd och påpekat att de ändringar som föreslås i propositionen underlättar partiell sysselsättning och mottagande av kortvariga jobb samt förbättrar systemets tillförlitlighet, utsträckning och begriplighet.

I propositionen föreslås att lagen om utkomstskydd för arbetslösa kompletteras med en bestämmelse om en exceptionell bedömning av arbetstiden i situationer där arbetsgivaren inte följer arbetstiden. Enligt förslaget föreligger rätt till jämkad arbetslöshetsförmån i sådana situationer, om man utifrån arbetets art och omständigheter kan dra slutsatsen att arbetstidsgränsen för jämkad dagpenning (80 procent) inte överskrids. Ändringen motsvarar rådande avgörandepraxis.

Det föreslås också att den särskilda jämningsperioden och den beräknade inkomst som hör samman med den slopas. Bestämmelserna om särskild jämningsperiod och beräknad lön i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har inte tillämpats under coronapandemin sedan våren 2020 och de temporära ändringarna är i kraft fram till utgången av 2022. Ändringen gör det lättare att verk-

## Betänkande ShUB 23/2022 rd

ställa det jämkade utkomstskyddet för arbetslösa och gör lagstiftningen mer lättbegriplig för förmanstagarna.

När det gäller jämkning enligt utbetalningsprincipen föreslås det förtydligande ändringar i fråga om sådan arbetsinkomst som betalats för en längre förtjänstperiod än en månad samt i fråga om granskningsperioden för arbetstiden, när personens dagliga arbetstid har förkortats bland annat på grund av permittering.

Sakkunniga har påpekat att de föreslagna ändringarna är nödvändiga men att de inte löser alla problem i anknytning till jämkningen av utkomstskyddet för arbetslösa. Social- och hälsovårdsutskottet anser att det är viktigt att bestämmelserna om jämkning av utkomstskyddet för arbetslösa utvecklas vidare med beaktande av de olika situationerna för personer som är partiellt samsatta.

### FÖRSLAG TILL BESLUT

Social- och hälsovårdsutskottets förslag till beslut:

*Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 180/2022 rd utan ändringar.*

Helsingfors 9.11.2022

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Markus Lohi cent  
medlem Pekka Aittakumpu cent  
medlem Kim Berg sd  
medlem Kaisa Juuso saf  
medlem Arja Juvonen saf  
medlem Terhi Koulumies saml  
medlem Merja Kyllönen vänst  
medlem Ilmari Nurminen sd  
medlem Veronica Rehn-Kivi sv  
medlem Minna Reijonen saf  
medlem Heidi Viljanen sd  
ersättare Aino-Kaisa Pekonen vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Sanna Pekkarinen.